

Årsmelding for Norsk folkemusikklag

For perioden årsmøtet 2016 – årsmøtet 2017

Årsmeldingen følger som vanlig arbeidsperioden til det nåværende styret, dvs. fra årsmøtet 2016 til årsmøtet 2017. Derimot følger regnskapet kalenderåret.

Styremedlemmer og tillitsvalgte

Leder: Bjørn Aksdal, Trondheim

Nestleder: Maj Vester Larsen, Trondheim

Skriftredaktør: Sveinung Søyland Moen, Sand

Seminaransvarlig: Per Åsmund Omholt, Rauland

Medlemskontakt: Anne Svånaug Blengsdalen, Kongsberg

Varamedlemmer:

Første varamedlem: Leif Ingvar Ranøien, Elverum

Andre varamedlem: Anna Gjendem, Volda

Revisor: Ola Graff, Tromsø

Valgkomité:

Hans-Hinrich Thedens, Oslo

Halldis Folkedal, Oslo

Driften av laget

Siden 2003 har Kulturdepartementet gitt midler til driften av Norsk folkemusikklag gjennom den årlige tildelingen til Stiftinga for folkemusikk og folkedans (Sff). Disse midlene er benyttet til sekretærtjenester, som har blitt utført av en av de ansatte ved Stiftinga. Bevilgningen har således først blitt utbetalt til NFL, og så har NFL betalt Stiftinga for sekretærtjenestene.

I 2009 besluttet Rådet for folkemusikk og folkedans innenfor sine økonomiske rammer å øke den årlige bevilgningen til NFL, og Rådet vedtok samtidig å gi fast støtte til utgivelsen av det årlige skriftet.

Bevilgningen til NFL har helt siden starten vært gitt gjennom aktivitetsmidlene til Rådet for folkemusikk og folkedans, men fra og med 2014 har tilsagnet kommet direkte fra styret i Stiftinga. Samtidig ble det bestemt at NFL hvert år måtte søke Stiftinga om disse midlene og rapportere tilbake bruken av pengene.

NFL har fram til og med 2015 hatt en avtale med Sff om levering av sekretærtjenester til en relativt fast pris. Tjenestene har innbefattet regnskapsføring og andre administrative oppgaver. Høsten 2014 sa Stiftelsen opp avtalen med Norsk folkemusikklag om å levere sekretærtjenester, men sa seg villig til å fungere som sekretariat til laget har rukket å finne en annen løsning, senest ved utgangen av 2015.

Styret i NFL har måttet bruke mye tid på å finne en løsning på denne saken. Foreløpig har styret valgt å engasjere regnskapsbyrået Soldi når det gjelder regnskapsdelen, mens de øvrige sekretær oppgavene har blitt fordelt mellom styremedlemmene. Dette har ført til en god del ekstra arbeid for styremedlemmene, samtidig som det til tross for en gunstig avtale koster en god del å benytte et profesjonelt regnskapskontor. Det som har gjort denne saken ekstra vanskelig for styret er at Stiftinga for folkemusikk og folkedans våren 2016 vedtok at man fra og med 2017 ikke lenger vil gi støtte til driften av NFL, men kun til utgivelsen av skriftet. Lagets økonomi ser dermed ut til å ville bli dramatisk forverret de nærmeste årene.

Styrets oppfatning er at driftsmidlene som har vært gitt fra Kulturdepartementet gjennom tildelingen til Sff har vært øremerket NFL, selv om dette ikke har stått eksplisitt i tildelingsbrevene de siste årene. Vi mener således at Stiftinga ikke uten videre kan omdisponere disse midlene og overføre pengene til sitt eget budsjett. Vi har klaget til Stiftinga på dette, men de har valgt å opprettholde vedtaket. Styret har derfor bedt om et møte med Kulturdepartementet for å avklare denne saken. Men det er ingen tvil om at Norsk folkemusikklag vil møte store økonomiske utfordringer de kommende årene om vedtaket i Stiftinga blir stående fast.

Avtalen med regnskapskontoret har en oppsigelsestid på tre måneder. Styret vil fortløpende vurdere hva som både på kort og lang sikt vil være den beste løsningen på den utfordrende økonomiske situasjonen. Men vi arbeider for å få finne løsninger som gjør at driften av laget kan videreføres og at laget så langt som mulig kan opprettholde aktiviteten sin.

Styremøter

Det har i denne perioden vært holdt to ordinære styremøter, i Trondheim 3. mai (konstituerende møte) og i Oslo hos FolkOrg 16. november. I tillegg har det vært holdt to styremøter via lync; 1. september 2016 og 16. januar 2017.

Styret legger vekt på å holde utgiftene knyttet til møtevirksomheten på et lavest mulig nivå. Vi vil derfor takke FolkOrg v/Jorun for gratis lån av møterom, servering og veldig god oppfølging.

Økonomi

Regnskapet for 2016 viser et driftsoverskudd på kr. 48.309 (underskudd på kr. 114.301 i 2015). Dermed er egenkapitalen pr. 31. desember 2016 på kr. 108.739 (mot kr. 60.332 i 2015). Det store driftsoverskuddet er atskillig større enn budsjettet, noe som har flere årsaker. Kostnadene til regnskapsbyrået på kr. 15.766 for årsoppgjøret 2016 ble fakturert

først i 2017 og finnes derfor ikke utgiftsført i 2016. I tillegg har styremedlemmene utført flere oppgaver av regnskapsmessig art for å redusere utgiftene til regnskapsføring, og honoraret til regnskapsbyrået har derfor blitt en del lavere enn budsjettet (kr. 37.000). Vi fikk også utbetalt kr. 15.000 i støtte i 2016 til seminaret som ble holdt i 2015.

Etter at Novus overtok som forlag for skriftet, har de også ført separat regnskap for skriftet. I 2016 fikk skriftet kr. 50.000 i tilskudd fra Forskningsrådet. Dette tilskuddet søker Novus. Det finnes en skriftlig avtale mellom Norsk folkemusikklag og Novus om utgivelsen av skriftet og økonomien knyttet til dette. Novus tar inn medlemspengene på vegne av laget og sender ut skriftet til medlemmene. En del av medlemspengene går til å dekke utgivelsen av skriftet. Resten av medlemspengene blir stående på en egen konto hos Novus og fungerer som en sikkerhet knyttet til ekstraordinære utgifter eller manglende støtte til framtidige utgivelser. Styret kan imidlertid når som helst be om å få overført hele eller deler av denne summen til lagets konto.

I 2016 ble det budsjettet med å hente ut kr. 27 000 av medlemspengene til driften av laget, den samme summen som har vært vanlig de siste årene med unntak av 2015, da laget ga ut et ekstra skrift. I tillegg vedtok styret å få overført kr. 15.000 av det akkumulerte overskuddet, slik at det ble stående igjen en sum på ca. kr. 15.000 på kontoen hos Novus som en sikkerhet. Ved en misforståelse overførte imidlertid Novus kun de ekstra 15 000 kronene til laget, mens de 27 000 kronene ble stående igjen på Novus-kontoen. Dette har ført til at summen på denne kontoen, i stedet for å bli vesentlig redusert, økte til kr. 43.616. Dette vil bli rettet opp i 2017 slik at det ved utgangen av året skal stå kun kr. 15.000 på Novus-kontoen.

Bevilgningen gitt gjennom Stiftinga for folkemusikk og folkedans var i likhet med foregående år på kr. 100.000 i 2016.

Medlemmer

Norsk folkemusikklag hadde 112 medlemmer pr. 1.1.2017. Dette representerer 6 flere enn ved forrige årsskifte. Medlemstallet inkluderer alle fem typer av medlemskap. Antallet medlemmer fordeler seg på 94 personlige medlemmer, studentmedlemmer og familiemedlemmer, 15 er institusjonelle medlemmer og 3 er æresmedlemmer.

ICTM

Norsk folkemusikklag (NFL) representerer gjennom styret den norske nasjonalkomiteen for International Council for Traditional Music (ICTM), og NFL står som «corporate member» i organisasjonen.

Organisatorisk plass

Norsk folkemusikklag er åpen for alle former for samarbeid med andre folkemusikk- og folkedansorganisasjoner. Fram til nå har laget ønsket å stå som en egen selvstendig organisasjon, bl.a. fordi laget har en klar akademisk profil med et faglig tidsskrift på nivå 1.

Skriftet Musikk og tradisjon

Norsk folkemusikklags tidsskrift *Musikk og tradisjon – tidsskrift for forskning i folkemusikk og folkedans*, kommer ut med ett nummer per år, og blir utgitt av Novus forlag, med støtte fra Norges forskningsråd og Stiftinga for folkemusikk og folkedans. Det er et fagfellevurdert vitenskapelig tidsskrift som ligger på nivå 1 i Universitets- og høgskolerådets system for registrering av publiseringskanaler.

I 2016 ble redaksjonen utvidet med Anne Svånaug Blengsdalen og Maj Vester Larsen slik at redaksjonen nå utgjør hele styret i NFL. Redaksjonsrådet har, som foregående år, bestått av Egil Bakka, NTNU, Trondheim; Jan-Petter Blom, Universitetet i Bergen; Tellef Kvifte, Høgskolen i Sørøst-Norge, Rauland; Dan Lundberg, Svensk visarkiv, Stockholm; Niklas Nyqvist, Finlands svenska folkmusikinstitut, Vasa; Astrid Nora Ressem, Nasjonalbiblioteket, Oslo og Lisbet Torp, Musikmuseet, København.

Arbeidet med *Musikk og tradisjon* nr. 30 (2016) ble av ulike grunner noe forsinket og kom derfor først ut i februar 2017. Nummeret er på 151 sider og inneholder følgende artikler: Karin L. Eriksson: «Utbildning som hot och som möjlighet: organiserad undervisning för folkdansspelmän och almogespelmän under 1920- og 30-talen», Ånon Egeland: «Europeiske spor i hardingfelespringaren», Anne Svånaug Blengsdalen: «Stadsmusikanter og musikkforpaktere i Bratsberg amt på 1700-talet» og Bjørn Aksdal: «'I saw it on the telly' – The history and revival of the Meråker clarinet». Nummeret hadde to bokanmeldelser: Stephen J. Walton anmeldte «Lekamslyst II. Erotisk folkedikting i Noreg» av Sigrid Bø og Jarnfrid Kjøk, og Ingrid Gjertsen anmeldte «Balladesang og kædedans. To aspekter av dansk folkevisekultur» av Lene Halskov Hansen. Reidar Sevåg, æresmedlem i NFL og tidlegere leder av laget, gikk bort 6. november 2016, og fire tidligere kollegaer har bidratt med et minneord til nummeret. Skriftet inneholder som vanlig konferanserapporter og sammendrag av folkemusikkrelaterte masteroppgaver.

Tidsskriftet markedsfører seg gjennom Norsk folkemusikklags hjemmeside og Facebookside, Novus forlag, direkte informasjon vi e-post og gjennom uformelle kontakter. Fra og med 2016 er nummeret også tilgjengelig som elektronisk skrift fra Novus forlag sine hjemmesider for elektroniske skrift: ojs.novus.no.

Norsk folkemusikklags seminar i Oslo 3. mars 2016

«Det dansar så lett gjennom lunden....» - Balladene – musikken – melodiene

Lagets årlige seminar ble holdt i «Slottsbiblioteket» på Nasjonalbiblioteket i Oslo, og musikkseksjonen på NB med tidligere styremedlem i Norsk Folkemusikklag, Astrid Nora

Ressem i spissen, var vertskap. Bakgrunnen og tema for seminaret 2016 og samarbeidet med Nasjonalbiblioteket, var de omfattende utgivelsene av melodimaterialet til de norske mellomalderballadene som visearkivet gir ut sammen med Norsk Folkeminnelag. På seminaret ble fokus rettet mot selve melodistoffet, både med et arkiv-, et musikkvitenskapelig- og et utøverrettet perspektiv. Innledere var primus motor for utgivelsene av verket, Nasjonalbibliotekets egen forskningsbibliotekar Astrid Nora Ressem samt høgskolelektor og kvedar Ragnhild Furholt, den danske forskeren Lene Halskov Hansen fra Dansk Folkemindesamling og balladekvedar Jon Anders Halvorsen.

Seminaret samlet 24 deltakere inkludert lagets styre.

Etter å ha blitt ønsket velkommen av Richard Gjems, leder av musikkseksjonen ved NB, gikk ordet til Astrid Nora Ressem og foredraget: «I skyggen av tekstene. Ballademelodier i innsamling og forskning, edisjon og sang.» Ressem redegjorde for innhold og edisjonsprinsipper ved utgivelsene av ballademelodiene og antydet framtidige forskningsoppgaver på feltet. Deretter presenterte høgskolelektor Ragnhild Furholt et rikt kildemateriale med lokal koloritt: «Balladesang på Agder». Hun antydet også mulige forskningstema. Prosjektforsker mag.art. Lene Halskov Hansen fra det Kongelige Bibliotek i København tok utgangspunkt i den danske balladetradisjonen med foredraget «Ingen toner uden ord, ingen ord uden sanger – Danske ballademelodier og drivkraften bag». Halskov Hansen fokuserte på det fortellende sanguttrykk i den danske formidlingen av balladestoffet. Avslutningsvis viste kvedar Jon Anders Halvorsen hvordan han som utøver nærmet seg balladestoffet, og vi fikk høre praktiske eksempler i sitt innlegg «Ballademelodiene – fra en utøvers ståsted».

Styret i NFL har hatt den glede å kunne hedre vår mangeårige aktive medlem, forsker og formidler av kunnskap om våre vokale tradisjoner, Ingrid Gjertsen, med et æresmedlemskap i Norsk Folkemusikklag. Tildelingen ble foretatt under seminaret, der Ingrid Gjertsen takket for tildelingen og fortalte om perioden i laget på 80-tallet, da aktiviteten fikk et oppsving.

Andre aktiviteter

Norsk folkemusikklag ble stiftet i 1948 og fyller således 70 år i 2018. Styret har begynt å diskutere hvordan dette kan markeres og vurderer både å arrangere et jubileumsseminar og gi ut et skrift som tar for seg lagets historie.

Styret har også tatt et initiativ overfor ICTMs studiegruppe for folkemusikkinstrumenter for å høre om det kan være interesse for å legge en av de nærmeste symposiene i studiegruppen til Norge. Styret har i så fall tenkt på Rauland som et godt arrangørsted. Vi venter fortsatt på svar fra studiegruppens ledelse. Den vanskelige økonomiske situasjonen gjør imidlertid både dette initiativet og jubileumsplanene våre svært usikre.

Arkivmateriale

Etter at Stiftinga for folkemusikk og folkedans varslet at man ikke lenger ønsket å ha sekretariatsfunksjoner for Norsk folkemusikklag har styret måttet ta stilling til hvor lagets arkivmateriale skal oppbevares for framtiden. Styret har kommet fram til at Nasjonalbiblioteket (NB) vil være det beste alternativet og har derfor tatt kontakt med seksjonsleder Richard Gjems ved NB om saken. Vi har fått en hyggelig og positiv tilbakemelding fra Gjems og er nå i ferd med å registrere omfanget av arkivmaterialet som skal overleveres til Nasjonalbiblioteket. Styret tar sikte på å overføre arkivmaterialet senest i løpet av våren 2018.

Informasjonsarbeid

Styret har fått laget en rollup og en informasjonsfolder om lagets aktiviteter, som styremedlemmene skal ha med seg på ulike arrangementer for å markedsføre NFL. Begge deler ble presentert for første gang under Folkelarm i Oslo i november 2016. I tillegg har styret prøvd å benytte facebooksidene og hjemmesiden vår så mye som mulig. Her har vi klart prioritert facebooksidene.

Reidar Sevåg

Reidar Sevåg (1923-2016) døde 6. november 2016. Han var leder i Norsk folkemusikklag fra 1965 til 1980 og ble lagets første hedersmedlem. Styret sendte blomster til begravelsen 22. november. Minneord over Reidar Sevåg står skrevet i Musikk og tradisjon 2016.

Sluttord

Styrelederen vil til slutt takke styremedlemmene og andre tillitsvalgte i laget for godt og samvittighetsfullt arbeid. Jeg vil også takke innleiderne på seminaret, bidragsyterne i skriftet, de økonomiske støttespillerne våre; Rådet for folkemusikk og folkedans og Kulturdepartementet gjennom Stiftinga for folkemusikk og folkedans, og våre gode samarbeidspartnere i det foregående året; spesielt Nasjonalbiblioteket i Oslo og Novus forlag.

For Styret i Norsk folkemusikklag,

Trondheim, 6. mars 2017

Bjørn Aksdal

leder